

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/64/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724200725
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5724200725.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., F. C. XXX/XX, právne zastúpená Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom G. G., H. XX a otca C. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. G., C. XXXX/X, právne zastúpený JUDr. Petrom Bacíkom, advokátom I. E. G. I. H., H. H. G. G., A. XX, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/58/2024-138 zo dňa 20. marca 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/58/2024-138 zo dňa 20. marca 2024 v napadnutých výrokoch VIII. a IX. p o t v r d z u j e .

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/58/2024-138 zo dňa 20. marca 2024 v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V., VI., VII., X. m e n í t a k , že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.03.2024 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) rozhodol tak, že „Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie: I. Súd nariaďuje matke dočasne odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti otca. II. Matka je povinná dočasne prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa, mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. III. Súd dočasne upravuje styk matky s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX na každý utorok a štvrtok v roku od 16.30 h do 18.30 h a každý nepárny týždeň v roku od piatku od 16.30 h do nedele 16.30 h. IV. Matka je oprávnená maloletú v stanovené dni a hodiny prevziať pred vchodom do obytného domu otca a povinná v stanovené dni a hodiny maloletú odovzdať otcovi pred vchodom do obytného domu otca. V. Otec je povinný maloletú na styk s matkou pripraviť a styk matke s maloletou umožniť. VI. Matka je povinná dočasne strpieť prijatie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX do Súkromnej materskej škôlky, J. A. H. X, G. G.. B.. Matka je povinná dočasne strpieť prijatie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX do zdravotnej starostlivosti C. F. C., všeobecný lekár pre deti a dorast, PEDIATMED s.r.o., všeobecná ambulancia pre deti a dorast, Rudohorská 27, Banská Bystrica. VIII. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnej úprave rodičovských práv a povinností k maloletej zo dňa 08.03.2024 zamietá. IX. Súd návrh matky na nahradenie prejavu vôle otca zo dňa 15.03.2024 zamietá. X. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/58/2024.“

2. Okresný súd Banská Bystrica uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčil z konania vedeného pod sp.zn. 32P/57/2024 a spojil ho s konaním vedeným pod sp.zn. 32P/58/2024.

3. S poukazom na § 360 ods. 1 CMP, § 361 CMP, § 366 CMP, § 367 ods. 1 CMP, § 2 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1 CSP, § 325 ods. 2 písm. d) CSP, § 330 ods. 1 CSP okresný súd vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh matky zamietol.

4. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa.

5. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

6. V prejednávanej veci sa obaja rodičia domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia týkajúceho sa zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletú, „čím mal okresný súd osvedčenú potrebu upraviť osobnú starostlivosť o maloletú neodkladným opatrením. Matka dočasné zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti odôvodňovala 1/ nízkym vekom maloletej, 2/ citovou väzbou maloletej k jej osobe, 3/ obavou odnesenia maloletej otcom do G. G., 4/ jej nemožnosťou návratu do G. G.. Matka zároveň spochybňovala schopnosť otca zabezpečovať starostlivosť o maloletú, a to vzhľadom k jeho pracovnému vyťaženiu a doterajšiemu rozsahu starostlivosti otca o maloletú len sporadicky a len pár hodín osamote bez jej prítomnosti. Na strane maloletej odôvodňovala dočasné zverenie maloletej do jej starostlivosti tým, že maloletá doposiaľ bez nej v noci nespávala. Otec svoj návrh na dočasné odovzdanie maloletej do svojej starostlivosti odôvodňoval 1/ doterajším rozsahom svojej osobnej starostlivosti o maloletú, čo v návrhu podrobne rozpísal, 2/ vytrhnutím maloletej zo stabilného výchovného prostredia (domácnosti maloletej známej, materskej škôlky, zdravotnej starostlivosti), 3/ zásahom do súrodeneckého vzťahu medzi maloletou a jej nevlastnou sestrou, ktorej poskytuje starostlivosť vo forme striedavej osobnej starostlivosti s týždenným intervalom, 4/ ohrozením zdravého fyzického a psychického vývinu maloletej, užívaním antidepresív matkou, 5/ vulgárnym vyjadrovaním sa pred maloletou, 5/ zásahom do jeho rodičovských práv tým, že matka bez jeho súhlasu vedome maloletú premiestnila do okresu C., zmenila maloletej materskú škôlku, pediatra. Obaja rodičia vo svojich návrhoch spochybňovali starostlivosť druhého rodiča a v tomto smere mali rozporné vyjadrenia, ktoré budú predmetom podrobného dokazovania vo veci samej.“

7. Medzi rodičmi nebolo sporné, že k ukončeniu ich vzťahu došlo 22.02.2024, ani premiestnenie maloletej do iného okresu, zmena materskej škôlky, pediatra, bez súhlasu otca. Rodičia po ukončení ich partnerského vzťahu mali iné predstavy o ďalšom fungovaní ohľadom ich rodičovských práv a povinností k maloletej. Matka v návrhu uvádzala, že otcovi navrhovala, aby s maloletou ostala bývať v byte, v ktorom ako rodina žili s tým, že otcovi prepíše podiel v ich spoločnom byte na K.. Otec zase v návrhu uvádzal, že matke, vzhľadom k tomu, že je dlhodobo nezamestnaná, navrhoval, že ju bude finančne podporovať, kým si nenájde zamestnanie. Okresný súd návrh matky na zotrvanie v domácnosti, v byte otca, v ktorom žili, nepovažuje za reálne vzhľadom k tomu, že otec má z predchádzajúceho vzťahu staršie dieťa, ktorému zabezpečuje starostlivosť vo forme striedavej osobnej starostlivosti. Matka si musela byť vedomá, že pre otca je preto jej návrh neprijateľný. Naopak, okresný súd vyhodnotil, že návrh otca na usporiadanie rodičovských práv po ich partnerskom rozchode bol reálny a v tomto smere jeho návrh okresný súd považoval aj za úprimný, pretože predloženými výpismi z účtu mal preukázané, že otec matku finančne podporoval. Týmito výpismi z účtu otca okresný súd mal vyvrátené tvrdenie matky, že

ju otec v čase, keď bol na materskej dovolenke, finančne nepodporoval. Matka svojím konaním jednak veľmi intenzívne zasiahla do rodičovských práv otca, ale aj práv maloletej, spôsobila protiprávny stav, a preto okresný súd považoval za potrebné, práve nariadením neodkladného opatrenia, ho napraviť.

8. Okresný súd „pri rozhodovaní o dočasnom výchovnom prostredí maloletej vyhovel návrhu otca z dôvodu 1/ silou argumentov jeho tvrdení, 2/ nedaním záruky na strane matky, že otcovi umožní v prípade dočasného zverenia do jej starostlivosti styk, o čom svedčí aj ňou predložená správa, v ktorej otcovi umožnila kontakt s maloletou len za jej prítomnosti v jej domácnosti, 3/ schopnosti otca zabezpečovať starostlivosť o maloletú aj tým, že už v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť o svoje staršie dieťa vo forme striedavej osobnej starostlivosti v týždennom intervale. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení na strane maloletej zohľadnil, že maloletá sa vráti do svojho domova, ktorým je domácnosť otca, do materskej škôlky, kde si začala vytvárať svoje väzby a zdravotnej starostlivosti, ktorá jej bola od narodenia poskytovaná. O tom, že maloletá má domov v domácnosti otca svedčí aj samotné vyjadrenie matky: „Maloletá vníma J. ako svoj druhý domov“. Súd len pre úplnosť uvádza, že v danej rodinnej situácii maloletej sa výchovné prostredie otca a jeho prístup k plneniu rodičovských práv a povinností javí ako vhodnejšie, a preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.03.2024 zamietol a návrhu otca, ktorým sa domáhal dočasného odovzdania maloletej do jeho starostlivosti vyhovel. Súd záverom poznamenáva, že nespochybňuje právo matky zmeniť svoje bydlisko, avšak matka si musí byť vedomá, že zmeniť bydlisko maloletej mohla len so súhlasom otca. 17. Otec sa neodkladným opatrením zároveň domáha určenia výživného matke v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, t. j. tzv. minimálneho výživného. Súd v zmysle § 366 CMP môže nariadiť platenie výživného, ale len v nevyhnutnej miere. Z návrhu matky vyplynulo, že je nezamestnaná, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a rodinné prídavky, okrem maloletej inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Vzhľadom na možnosť súdu určiť výživné len v nevyhnutnej miere a zistený aktuálny príjem matky, súd návrhu otca na určenie výživného matke vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vyhovel. Aktuálne výška tzv. minimálneho výživného, ktoré súd matke určil, predstavuje 36,80 eura.“

9. Okresný súd z dôvodu zachovania práva maloletej na styk s matkou a na druhej strane rodičovské práva matky, dočasne upravil styk matky s maloletou v zmysle návrhu otca, ktorý je dostačujúci pre udržanie vzťahu maloletej s matkou a vykonávanie práv matky. Keďže okresný súd matke uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti otca, návrh otca v časti povinnosti matky strieť prijatie maloletej do súkromnej materskej škôlky v G. G. a poskytovanie zdravotnej starostlivosti maloletej v G. G. považoval za dôvodný, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o nahradenie prejavu vôle otca s návštevou materskej škôlky v C. zamietol. „Súd návrhu otca v týchto častiach vyhovel z dôvodu, aby mohol zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o maloletú tak, ako predpokladá ustanovenie § 28 ods. 2, písm. a) Zákona o rodine. Maloletej sa tak umožní opätovne navštevovať materskú škôlku, prostredie ktorej je jej známe, primerane veku, a to prijatie maloletej do materskej škôlky v G. G., kde si vytvárala svoje sociálne väzby. Súd považuje za potrebné, aby maloletá materskú škôlku navštevovala preto, aby bola aj v kolektíve rovesníkov, rozvíjala svoje zručnosti, schopnosti. Súd tiež vyhovel návrhu otca týkajúceho sa poskytovania zdravotnej starostlivosti maloletej v G. G. preto, aby maloletej bola poskytnutá bezodkladná, adekvátna zdravotná starostlivosť, na ktorú má zásadne právo. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že maloletá v zdravotnej starostlivosti otcom navrhovaného pediatra už bola, preto zdravotný stav maloletej navrhovanému pediatri je známy, a teda kontinuálne sa v nej bude pokračovať. 20. Súd dobu trvania tohto neodkladného opatrenia vymedzil podľa § 330 ods. 1 CSP do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 32P/58/2024.“

10. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom právneho zástupcu v rozsiahlom podaní. Odvolací súd na tomto mieste vzhľadom na rozsiahlosť podaného odvolaniu matkou považuje za podstatné uviesť len niektoré skutočnosti vyplývajúce z tohto odvolania, pričom však odkazuje na celé obsahové znenie odvolania, tak ako je súčasťou spisového materiálu. Matka nesúhlasila s tvrdeniami otca zdôraznila, že je rodičom, ktorý uprednostňuje záujem maloletého dieťaťa nad svoj, a preto vo svojom návrhu sa neznižovala k akémukoľvek znevažovaniu otca, napriek tomu sa však snažili niektoré skutočnosti ozrejmiť. Zdôraznila, že otec ju vyhodil z bytu, a to bez dieťaťa a okresný súd mu takýto postup odobril. Argumenty otca, podľa matky nekorešponujú so skutočným stavom vecí sú účelové a zavádzajúce matka sa snažila nájsť riešenie, že s maloletou zostane bývať v byte, v ktorom spolu rodina žila a otcovi by zato prepísala podiel v ich spoločnom byte J. K., ktoré riešenie otec rázne odmietol. Okresný súd jej tvrdenia odignoroval a uveril len tvrdeniam otca. S maloletou bola od

narodenia na materskej dovolenke, táto nechodila do jaslí, prvýkrát išla 8. januára 2024, celkovo tam chodila cca 30 dní. Zdôraznila, že s maloletou po tom, čo nemohla zostať v byte u otca maloletej, sa vrátila k rodičom. Okresný súd neskúmal, či otec je schopný zabezpečovať nepretržitú a trvalú riadnu starostlivosť o maloletú, pričom poukázala na ním vykonávané služby. Ďalej sa podrobne vyjadrila k ods. 16. napadnutého uznesenia. Podľa matky okresný súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí, nevysporiadal sa s dôkazmi, ktoré predložila, na základe čoho nesprávne vec právne posúdil.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaná účastníka konania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 7 ods. 1 CMP a § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V., VI., VII., X. zmenil podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP a v napadnutých výrokoch VIII., IX. potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. V zmysle § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Primárne odvolací súd poukazuje, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie súdu v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Toto je pojmovovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada, ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Odvolací súd všeobecne k rodinnoprávnej problematike a k svojmu rozhodnutiu považuje za podstatné uviesť, že v súčasnosti existuje široká zhoda – a to aj v medzinárodnom práve – na podpore myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúcom sa detí musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania, z ktorého princípu posudzovanej veci potom odvolací súd vychádzal. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie napr. aj Charta základných práv Európskej únie, v ktorej podľa čl. 24 ods. 2 „pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa“.

16. Záujem dieťaťa sa skladá z dvoch častí. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by

v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa [porov. Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo 6.7.2010, bod 136; Elsholz v. Nemecko, č. 25735/94, rozsudok Veľkej komory ESLP z 13.7.2000, bod 50; Maršálek v. Česká republika, č. 8153/04, rozsudok ESLP zo 4.4.2006, bod 71].

17. V tomto ohľade platí aj pre rozhodovanie súdov, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa. Povinnosť aplikačnej praxe sledovať pri rozhodovaní konkrétnej veci týkajúcej sa detí ich najlepší záujem vyplýva okrem iného aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

18. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. V prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (porov. nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/15 – bod 16, I. ÚS 3216/13, II. ÚS 3765/11).

20. Pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom v zmysle premís popísaných v predchádzajúcich odsekoch je potrebné zo strany tak okresného súdu, ako i odvolacieho súdu zohľadniť viaceré konkrétne kritériá, z nich najmä:

- (1) existencia pokrvného putá medzi dieťaťom a o jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami,
- (2) miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby,
- (3) schopnosť osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby,
- (4) pranie dieťaťa [porov. 52 a nasl. Všeobecného komentára č. 14 Výboru pre práva dieťaťa z 29. 5. 2013 o práve dieťaťa na to, aby jeho najlepšie záujmy boli prvoradým hľadiskom (General comment No. 14 on the right of the child to have his or her best interests taken as primary consideration), 2003, CRC/C/GC/14; k tomu porov. aj nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2482/13 a I. ÚS 1554/14]. Vo vzťahu k vyššie uvedeným kritériám, odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci vzhľadom na vek maloletej neprichádzala do úvahy aplikácia kritéria č. 4.

21. Pripomína odvolací súd, že základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia teda je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní. O otázke konečnej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu súd vykoná riadne dokazovanie a vo veci rozhodne až v meritórnom konaní. Zo samotnej podstaty konania o nariadení neodkladného opatrenia vyplýva, že súd nevykonáva dokazovanie ohľadom tvrdených skutočností. Súd môže vychádzať iba z údajov uvedených v návrhu, prípadne osvedčených priloženými listinami alebo dôkazmi predloženými navrhovateľom. Mieru pravdepodobnosti, s akou sú uvedené údaje pravdivé, pritom súd vyhodnocuje vzhľadom na individuálne okolnosti návrhu. V konaní o nariadení

neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom na splnenie tejto povinnosti sa vyžaduje, aby navrhovateľ súdu navrhoval aspoň dôkazy základného významu pred osvedčenie nároku, ktorý ma byť dočasne chránený neodkladným opatrením. Pod potrebou neodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie taký stav vzťahov účastníkov, pri ktorom aktívna korekcia zo strany súdu neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je totiž umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu.

22. Zdôrazňuje odvolací súd, tak ako uviedol už i vyššie v tomto svojom rozhodnutí, že jednou z podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov, ktorá by primárne mala vyplývať z naliehavosti situácie, a v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých i z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

24. Vo vyvolanom odvolacom konaní do spisového materiálu - do Elektronického súdneho spisu bola dňa 9.4.2024 doručená žiadosť navrhovateľa prostredníctvom právneho zástupcu na zrušenie informatívneho stretnutia rodičov, ktoré bolo určené na deň 24.4.2024, s poukazom na uzatvorenú rodičovskú dohodu dňa 26.03.2024, s tým že zároveň bola doložená i Dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 26.03.2024 (ďalej aj len „Dohoda“). Predmetná Dohoda je podpísaná obidvomi rodičmi. Čl. II tejto Dohody obsahuje dohodu rodičov na úprave styku s maloletou, vo forme striedavej starostlivosti. V zmysle Čl. V. Dohody, táto dohoda nadobúda platnosť jej podpisom oboma rodičmi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti prejavenej vôle obidvoch rodičov, ktorú prejavili uzavretím Dohody, nemal odvolací súd vo vyvolanom konaní dôvod sa od tejto dohody odkloniť. Uzatvorením Dohody medzi rodičmi mal odvolací súd za to, že zanikla naliehavosť ingerencie súdu do rodičovských práv maloletej A., a to v konaniach o nariadenie neodkladných opatrení, tak ako boli samostatne navrhnuté v osobitných podaniach rodičov a nevidel priestor na iné autoritatívne rozhodnutie odvolacieho súdu o nich, než v dôsledku nedostatku naliehavosti potreby úpravy návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia oproti rozhodnutiu okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V., VI., VII., X. zmeniť tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zodpovedajúcej týmto výrokom zo dňa 08.03.2024 odvolací súd zamietol a ak okresný súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v napadnutých výrokoch VIII. a IX. zamietol, tak odvolací súd v týchto výrokoch napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

25. Vychádzajúc z prezentovaných úvah a vzhľadom na zistenia vo vyvolanom odvolacom v skutkovej rovine, bolo povinnosťou odvolacieho súdu v dostatočnom rámci doloženú Dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 26.03.2024 zohľadniť, a to ako špecifikum prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch VIII. a IX., ktorými bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP a v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V., VI., VII., X. uznesenie okresného súdu cez úpravu v § 388 CSP zmenil tak, že návrh v tejto časti zamietol.

26. Dodáva odvolací súd, že v danom prípade ide o rozhodnutie odvolacieho súdu v rovine dočasnej úpravy, ktorá úprava ešte bude predmetom ďalšieho skúmania a dokazovania vo veci samej. Rozsah tohto skúmania a dokazovania by presiahol možnosti súdu v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, okrem iného aj z dôvodu viazanosti zákonnými lehotami. Pri zmene podstatných skutkových okolností z hľadiska záujmu maloletej A., nie je vylúčené prehodnotenie záverov prijatých v tomto odvolacom konaní.

27. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

28. O nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.